

Bankkölcsönből újítanak fel a kifutópályát

Kivonult Vásárhelyről a Wizz Air

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az előzőleg hangoztatott két hét helyett meghatározatlan időre, azaz amíg a hatóságok fel nem újítják a vidrászegi kifutópályát, Kolozsvárról indulnak és oda érkeznek a Wizz Air légitársaság marosvásárhelyi járatai – közölte a fapados légitársaság tegnap lapunkhoz eljuttatott közleményében. A Maros Megyei Tanács tegnapi ülésén a testület jóváhagyta a reptéren szükséges infrastrukturális beruházásokra vonatkozó gazdasági-műszaki mutatókat. Következő lépésben meg kell találni a finanszírozási lehetőséget ahhoz, hogy megvalósuljon a 77 millió lej értékű főjavítás.

Mint ismeretes, a Wizz Air légitársaság múlt pénteken közölte, hogy a kifutópálya állapota miatt két hétre valamennyi járatát a kolozsvári repülőtérre költözteti Marosvásárhelyről. Tegnapi közleményükben viszont már az áll, hogy meghatározatlan ideig maradnak Kolozsváron a vásárhelyi járatok. A légitársaság szerint valamennyi vásárhelyi járat a megszokott menetrend szerint közlekedik majd, de 2017. január 8-áig Kolozsvárról indulnak és oda is érkeznek. Január 9-étől a vásárhelyi járatok menetrendjét összehangolják a kolozsváriakkal, hogy azok ne tevéjdenek egymásra.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Nadia Rață a tanfelügyelőség élén

Kinevezésének átvétele után Nadia Rață összejövettel tartott a tanfelügyelőség munkatársaival, amelyen a következő időszak legfontosabb teendőit vették számba.

4.

Évente 20 ezer koraszülött

Annak köszönhetően, hogy a koraszülöttek ellátásához és életben tartásához szükséges felszerelések adóttak a kórházi részlegeken, sikerült csökkenteni a koraszülöttek elhalálozási arányát.

5.

Szorong a gyermekem?!

A szakember már az előadás elején leszögezte, különbséget kell tenni a szorongás és a félelem között, ugyanis míg előbbi irracionális dolgokhoz kötődik és általában önértékelési zavar lapul a háttérben, utóbbi esetben valós dolgoktól tartunk, amelyeknek az oka megszüntethető.

7.

Románia az összes aranyérmét megnyerte a ciprusi lóteniszvilágbajnokságon

A Román Lóteniszszövetség elnöke rendkívül elégedett az eredménnyel, amely messze meghaladja az induláskor kilenc aranyéremben megjelölt célt.

9.

Üzleteink:

Inter SHOP

- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. piacnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldala: www.intershopms.ro
Telefon: 0751-138-177

Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes!
Minden kedden és pénteken friss baromfi húst kapunk Magyarországról!
Legjobb árak a városban!

Friss egész csirkecomb 7,49 lej/kg, friss felső és alsó csirkecomb 7,95 lej/kg,
friss farhát csirkecomb 5,49 lej/kg, friss csontos csirkemell 11,95 lej/kg, friss csirkemáj 7,95 lej/kg,
friss csirkeszárny csak 6,95 lej/kg, friss csirkefarhát 1,89 lej/kg.

Tipp:

Pampers Giant Pack pelenka különböző méretben csak 64,90 lej!
Coccolino illatos öblítő (1 l) 8,49 lej
Tide dobozos mosópor színes/fehér ruhákhoz (300 g) 4,95 lej
Fine színvédő kendő (12 darabos) 4,49 lej. Cif folyékony súrlószer (500 ml) 7,95 lej
Jar folyékony mosogatószer (900 ml) 8,95 lej. Edeka vízköoldó (750 ml) 12,79 lej
Ultra mosogatópor (500 g) 7,49 lej
Floren légfrissítő (300 ml) 4,49 lej. Bref véccéllatosító (50 ml) 4,95 lej
Clin ablaktisztító (500 ml) 6,95 lej. Domestos általános tisztítószer (750 ml) 6,49 lej
Bref folyékony véccéfertőtlenítő szer (750 ml) 5,75 lej
Szerencsi kakaós tortadara (70 g) csak 0,95 lej.

Intershop, megéri nálunk vásárolni!

A MAGYAR ÜZLET

Aktuális

Ha van szívünk...

Antalfi Imola

Ha van egy szívünk, oda visszük, ahol szükség van rá – nyilatkozta hírügynökségi források szerint az Országos Szervátültető Ügynökség (ANT) elnöke, dr. Radu Deac. A Marosvásárhelyi Szív- és Érbetegségek Intézetének neves orvosa fenti minőségében arról beszélt a sajtónak, hogy a transzplantációval kapcsolatos munkájukat úgy kell megszervezzék, hogy „elérjék a repülőt”. Radu Deac professzornak abban nagyon igaza van, hogy a szervátültetés során az időfaktor az egyik legfontosabb tényező, és abban is, hogy Romániának több szervátültetési központra lenne szüksége. Csak hogy olyan szervbegyűjtő és transzplantációs központokra van szükség, ahol ezek a beavatkozások biztonságos körülmények között végezhetőek el. Hogy eddig hogyan történt e központok szakmai engedélyezése, arról az ANT elnöke csak annyit mondott, hogy nem tudja, miért akkreditálták a szervbegyűjtő intézményeket.

Fentiek azzal kapcsolatban hangzottak el, hogy az ANT tevékenységét az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) kezdte el vizsgálni. Az eddig kiszivárgott információk arra utalnak, hogy az ellenőrző testület által vizsgált négy szervbegyűjtő központ mindegyikében rendellenességeket találtak az akkreditáció körül, a gyanú szerint ezek

(Folytatás a 3. oldalon)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Megálljt a véletlenszerűen adott antibiotikumoknak!

– ezzel a címmel indított kampányt az Egészségügyi Minisztérium november 21-én, hétfőn.

Vlad Voiculescu egészségügyi miniszter sajtótájékoztatóján számolt

be a főlegesen szedett antibiotikumok visszaszorítását célzó kezdeményezésről. „Igyekszünk minél több kategóriát megszólítani: az orvosokat, a pácienseket, a gyártókat.

Megpróbáljuk értésükre adni, hogy az antibiotikumok hatásosságának megőrzése érdekében ezeket csak akkor szabad szedni, amikor valóban szükség van rá. Ha főlegesen

szedik őket, a kívánt hatást nem érik el, viszont nagy kockázattal jár” – magyarázta az egészségügyi miniszter.

A kampány keretében kisfilmet is készítettek, valamint álgógyszereket fognak osztogatni, amelynek dobozára a „Megálljt a véletlenszerűen adott antibiotikumoknak!” jelzést írták majd.

A tárcá vezetője azt is elmagyarázta: minél gyakrabban használ valaki antibiotikumot, annál jobban megnő a szervezet bakteriális ellenállása ezekkel a gyógyszerekkel szemben. Az utóbbi évtizedekben felerősödött ez a jelenség, tette hozzá Voiculescu.

Kijelentette: az antibiotikum-fogyasztás 90%-ban kórházon kívül történik, különböző fertőzések házi

kezeléseként. Ezen gyógyszerek túlzott fogyasztásáért egyrészt a vény kiállítását követelő betegek vagy családjuk, másrészt az orvosok okolhatók, akiket sokszor a gyógyszergyártók győznek meg. A becslések arra utalnak, hogy 2050-ben világszerte több mint 10 millió ember fog meghalni az antibiotikumokra ellenállóvá váló kórokozók miatt.

Gabriel Popescu minisztériumi tanácsos közölte: Románia az Európai Unióban második helyen áll az antibiotikum-fogyasztás tekintetében. Ez azt jelenti, hogy naponta 600.000 romániai lakos vesz be antibiotikumot, és egy román polgár átlagban évente 12 napon át szed ilyen típusú gyógyszert. (Agerpres)

Évente 20 ezer koraszülött

November 17. a koraszülöttek világnapja. Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint Romániában évente 20 ezer csecsemő születik meg idő előtt, világszinten pedig évente 15 millió koraszülött szerepel a statisztikákban. Bár a koraszülött csecsemőknél fellépő szövődmények sok esetben a gyerek halálához vezetnek, az utóbbi évek során jelentősen nőtt a túlélési esélyük, annak köszönhetően, hogy az újszülöttsztyályok intenzív terápiás részlegeinek a felszereltsége javult.

Menyhárt Borbála

A Mentsétek meg a gyermekeket szervezet évek óta azon munkálkodik, hogy csökkentse Romániában a gyermekhalandóságot, egy országos program keretében eddig közel kilencmillió lej értékben vásároltak egészségügyi felszereléseket, és azokat az egyes kórházak újszülöttsztyályainak adományozták. Annak köszönhetően, hogy a koraszülöttek ellátásához és életben tartásához szükséges felszerelések adtak a kórházi részlegeken, sikerült csökkenteni a koraszülöttek elhalálozási arányát. Míg 2010-ben a csecsemőhalandóság 10,6 ezrelék volt, 2015-re ez az arány 8-ra csökkent. Bár előrelépés történt ezen a téren, az Európai Unió szintjén Románia még mindig első helyen áll a csecsemőhalandóság tekintetében, az európai átlag ugyanis 4,5 ezrelék.

Gabriela Alexandrescu, a Mentsétek meg a gyermekeket szervezet vezérigazgatója hangsúlyozta, bár történtek jelentős előrelépések, Romániában még mindig számos kórházban gondot okoz a felszerelés hiánya. Az I. fokozatú szülészeti kórházak 13 százaléka nem rendelkezik a koraszülöttek ellátásához szükséges inkubátorral, a II. fokozatú intézmények szülészeti részlegeinek az 56 százalékában pedig nincsen légzéssegítő készülék. – Ezek a felszerelések feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a koraszülött csecsemőket életük első napjaiban megfelelően el tudják látni. A koraszülött nem

egyszerűen egy olyan baba, aki a terhesség 37. hete előtt jön a világra. A koraszülöttség egy állapot, amikor számos rövid-, illetve hosszú távú szövődmény merülhet fel, a szervei nincsenek kellőképpen kifejlődve. Az első életévük betöltése előtt elhalálozott koraszülött babák közül legtöbbször a fellépő szövődmények miatt veszítik életüket.

Idén a Mentsétek meg a gyermekeket több mint 490 ezer eurót fektetett az újszülöttsztyályokhoz szánt felszerelésekbe, inkubátorokba, újraélesztő asztalokba, légzéssegítő készülékekbe és más, a koraszülöttek túlélését segítő felszerelésekbe látta el a kórházi részlegeket.

Magyarországon csökkent a csecsemőhalandóság

Példa nélküli sikernek tartja a Magyar Gyermekorvosok Társasága, hogy Magyarországon 2013 és 2015 között húsz százalékkal csökkent a csecsemőhalandóság. A szervezet szerint a javulás az új gyógyító eljárásoknak és a jobb műszerezettségnek köszönhető.

A társaság ugyanakkor az MTI hírugynökséghez eljuttatott közleményében kiemelte: az OECD-országok 6,7 százalékos átlagával szemben Magyarországon szakemberek szerint a gyermekek 8,4 százaléka születik meg túl korán, és az Európai Unióban belül is Magyarország azon országok egyike, ahol a legtöbb koraszülött jön világra, a koraszülések magas arányát népbetegségnek kell tekinteni.

Magyarországon a csecsemőhalandóság – az egyéves kor előtt meghalt gyermekek száma ezer élve születésre vetítve – legfontosabb oka jelenleg a koraszülés. Az idő előtt születettek közül csaknem másfél ezren extrém alacsony – 1500 gramm alatti – születési súllyal érkeznek. Közülük kerül ki a csecsemőhalottak 80 százaléka és a megbetegedettek 90 százaléka. A maradandóan károsodott gyermekek zöme is ebből a körből kerül ki, elsősorban bélhalál, súlyos agyvérzés, krónikus tüdőbetegség fenyegeti őket, de a vaktság, a sükettség, továbbá a mozgásfejlődési elmaradás és a tanulási nehézségek is még mindig sújtják ezeket az újszülötteket.

Magyarországon a koraszülött-intenzív ellátás (PIC) az orvoslás egyik leggyorsabban fejlődő területe, 4-5 évente újul meg az orvosok tudása, valamint a lélegeztető gépek és a monitorok tudásszintje. A koraszülöttek javuló életben maradási esélyéhez a technikai fejlődés mellett jelentősen hozzájárult az is, hogy a korábbi agresszív, invazív kezelési elveket egy noninvazív, gyengédebb, kevésbé ártalmas terápiás szemlélet váltotta fel az elmúlt években.

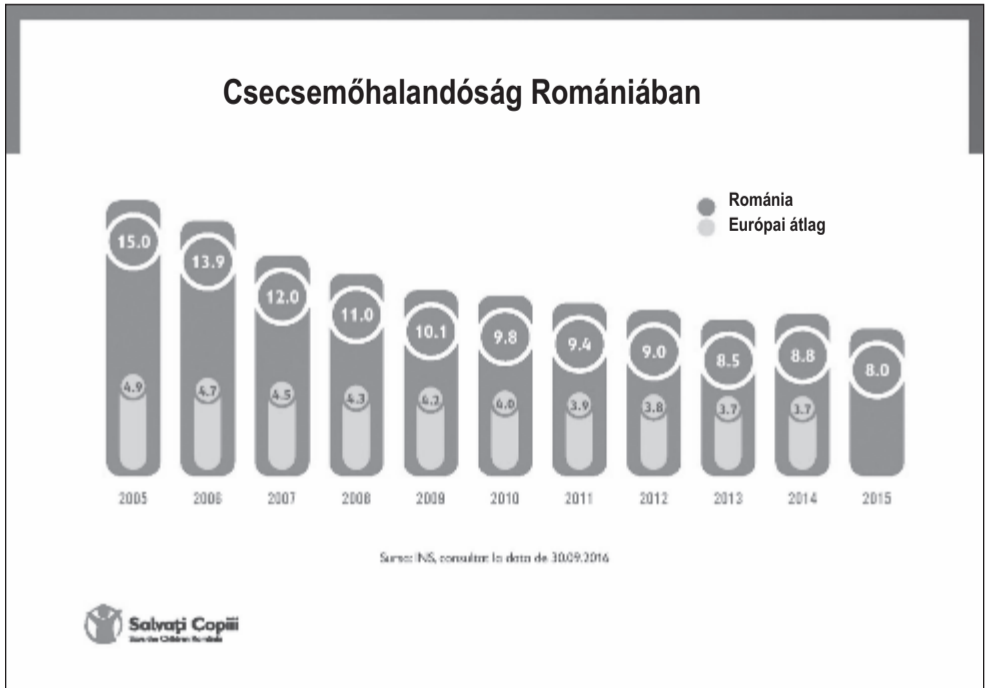
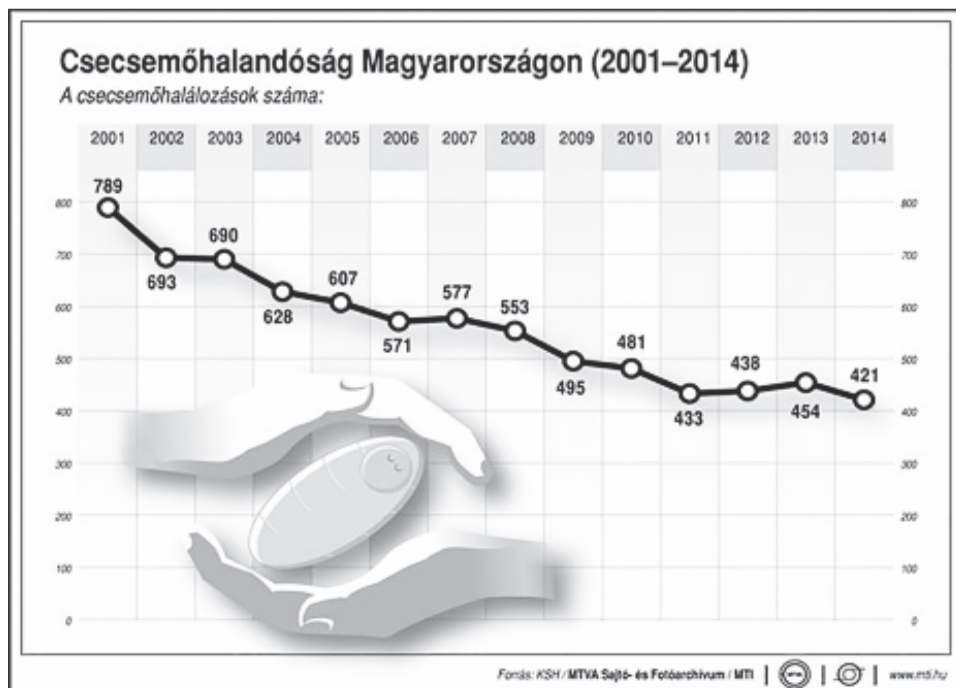
Hozzáadték, egy másik jelentős túlélési tényező az újszülöttek anyatejjel történő táplálása. Bár a szoptatással táplált újszülöttek számában Magyarország évtizedeken keresztül az éllovasok között volt, az elmúlt években egyre kevesebben szoptatnak, ebben a meggyék között is jelentős a különbség. A koraszülött-intenzív ellátásban dolgozó szakemberek mozgalmat indítottak azért, hogy ismét növekedjen az anyatejjel tápláltak száma.

A neonatológiában is teret hódít a felfogás, hogy a kezelt gyermekeket és szervezetüket egységes egésznek, őket magukat pedig a csa-

lád szerves részének kell tekinteni. Így a csúcstechnológiai felszereltség, a korszerű gyógyszerek és a kezelési eljárások kiegészülnek a családok bevonásával. Ide tartozik az anyatejes táplálás vagy a bőr-bőr kontaktus lehetősége, ezek jelentősen hozzájárulnak a gyakran 1000 gramm alatti gyermekek egészséges túléléséhez. A szakemberek szerint a koraszülöttsztyályokon a családintegrált gondozás lehet a jövő, ennek lényege, hogy a szülők a nap egy részében koraszülöttjeik valós ápolóivá váljanak.

Az 1500 gramm alatti születési súlyú koraszülöttek évente átlagosan 1200 körüli számmal kalkulálva, csupán ebben a csoportban évente mintegy 7200-ra tehető azon 6 év alatti gyermekek száma, akik egy adott évben intenzív korai fejlesztést igényelnének; a kora gyermekkori intervencióban részesülő gyermekek 15 százaléka 3 éves korára, 30 százaléka 5 éves korára „problémamentessé” válik.

Magyarországon jelenleg 21 újszülött-intenzív osztályon történik az évente mintegy 6500 koraszülött és beteg újszülött gyógyítása.

Szorong a gyermekem?!

Szülőként gyakran észlelünk gyermekünk viselkedésében bizonyos jeleket, amelyekből arra következtetünk, hogy szorong valami miatt. Például nem akar egyedül elaludni, nem lép be a sötét szobába, rágja a körmét vagy a már szobatiszta gyerek ismét elkezd bepisilni. Mi zajlik a gyerekben, ha szorong? Mit tehetek szülőként, hogy segítsek rajta? – ezeket a kérdéseket boncolgatta rendkívül érdekes és tartalmas előadásában dr. Lazsádi Csilla pedagógus, játék- és drámaterapeuta, aki a marosvásárhelyi Édesanyák Védem egyesületének a meghívottja volt.

Menyhárt Borbála

A szakember már az előadás elején leszögezte, különbséget kell tenni a szorongás és a félelem között, ugyanis míg előbbi irracionális dolgokhoz kötődik és általában önértékelési zavar lapul a háttérben, utóbbi esetében valós dolgoktól tartunk, amelyeknek az oka megszűnethető. – Szorongani, félelmet érezni természetes dolog, nem kell tőle megijedni. Az érzés egyszerűen van. Az, hogy mi indokoltan találjuk-e vagy sem a kiváltó okot, az teljesen független attól, hogy a gyerek mit fog érezni. Azzal tudunk rajta leginkább segíteni, ha elfogadjuk, amit érez – tanácsolta a teremben szép számban összegyűlt szülőknél a pedagógus.

A szeparációs szorongás általában fél éves korban jelentkezik, és természetes folyamat. Az első valós leválás a szülőről három éves kor körül következik be, amikor a gyerek óvodába indul, és ez sok családban igen nehéz időszaknak számít. A szakember szerint természetes, hogy a gyerek nem akar elválni, és emiatt sírva hagyja ott a szülő, és ez az állapot akár hetekig, de hónapokig is eltarthat. Mint mondta, találkozott már három éves gyerekekkel, akinél a pedagógusok látták, hogy nem megy a beszoktatás, ezért azt tanácsolták a szülőknél, várjanak még vele. Négyévesen újra megpróbálkoztak, és akkor már gond nélkül zajlott az elválás.

A szeparációs szorongás egyaránt jellemző a fiúkra meg a lányokra, és ennek lehetnek testi jelei is, például fejfájásra panaszkodik a

gyerek vagy alvászavarral küzd. Gyakran a szorongó gyerekek nem mernek elaludni, mert az alvás kontrollvesztéssel jár, és ezt mindenképpen el szeretnék kerülni. A szeparációs szorongás kapcsán megjegyezte, sokszor nemcsak arról van szó, hogy a gyerek nem tud leválni, hanem a szülő nem tudja elengedni a csemetéjét. Ha nem is valljuk be, de szükségünk van arra, hogy a gyerekünk függjön tőlünk, mert ezáltal jó szülőknél érezzük magunkat és elégtételt érzünk, esetleg pótolunk valami más hiányt, ami az életünkben fennáll.

A teljesítményszorongás általában az iskoláskorra jellemző, ugyanis ekkor találkozik a gyerek olyan életfeladatokkal, amikor teljesítenie kell. Anna Freud elmélete szerint míg a szeparációs szorongást a szeretett személy elvesztésétől való félelem okozza, a teljesítményszorongás esetén attól tartunk, hogy elveszítjük a szeretett személy szeretetét. Ez utóbbi gyakran önértékelési zavarral társul. – Az iskola mint rendszer teljesítmény alapján mér. Szülőként arra kell törekedni, hogy a gyerek érezze, a szeretetünk nem függ a teljesítményétől. Ne külső jutalmak és büntetések mozgassák ilyen vagy olyan irányba a viselkedését – hangzott a jó tanács.

Ne kössük feltételekhez a szeretetünket!

Dr. Lazsádi Csilla szerint igen veszélyes és a gyermekben marandó nyomot hagy, ha a szeretetünk megvonásával fenyegetjük. – Gyakran hallani szülőktől, hogy szeretlek, ha... vagy nem szeretlek, amikor így csinálsz. Óriási súlya van ezeknek a szavaknak, hiszen azt üzenem, hogy ha nem vagy olyan, amilyennek én szeretném, akkor nem vagy jó nekem – hívta fel a figyelmet ezen kijelentések súlyára a szakember.

Szó esett a generalizált szorongásról is, amikor az érintett folyton aggódalmaskodik, kételkedik, mindig rosszat feltételez. Ez úgymond önbeteljesítő jóslatként működik, ugyanis ha folyton mondom magamnak, hogy nem fog sikerülni, azzal halálra ítélem a képességeimet, amelyek jól működtek volna, ha megvan a kellő motiváció.

Az előadás során a pánikról, valamint a szorongás két kóros formájáról is szó esett, a fóbiáról, illetve a kényszerzerről. Mint mondta, a fóbia

több mint idegenkedés, ilyen esetben az egyén arra élezi ki a viselkedését, hogy elkerülje ezeket a helyzeteket, például azt, hogy rovarokkal kerüljön kapcsolatba. A kényszer kapcsán elhangzott, bizonyos szintig természetes, például ha valaki elindul dolgozni, és akkor jut eszébe, hogy vajon lezárta-e otthon a gázt, visszafordul, hogy ellen-

kire ugyanez volt jellemző. Viszont, a genetika mellett, nem szabad elfeledni, hogy a gyerek azt a modellt követi, amit otthon lát, így szülőként ajánlott odafigyelni, hogy miként reagálunk bizonyos helyzetekben.

Hogyan segítsünk?

A szülőket leginkább foglalkoztató kérdésre, hogy miként segíthetünk a gyerekeknek, amikor szorongásra utaló jeleket látunk, a

nie, az óriási szorongás forrása lehet számára. A véleménye természetesen számít, de a döntést a szülők hozzák meg, mert ők ismerik a dolgok következményeit és ők vállalják a felelősséget – mutatott rá a pedagógus, aki szerint ugyanolyan fontos, hogy szülőként következetesek legyünk. Mint mondta, kialakult egy hamis kép, miszerint az a gyerek szorong, ahol a szülők autoriter nevelési elvet alkalmaznak. Ez

Fotó: Védelem Egyesület

örizze. De ha valaki több alkalommal is hazaszalad, hogy leellenőrizze, az már kórosnak számít. Az is kényszernek számít, ha például bizonyos esti rítusok közül egyik mozzanat valami miatt egy este kimarad, és emiatt a gyerek úgy érzi, összedől a világ. A szociális fóbia kategóriájába tartozik, amikor a gyerek a felnőttekkel nem hajlandó beszélni, az iskolában társai tolmácsolják az üzenetét a tanító nének.

Örökölhető a szorongásra való hajlam?

A szakirodalomban különböző elméletek vannak arról, hogy öröklött vagy tanulható-e a szorongás. Például azon felnőttek környezetében, akik szorongásos zavarokkal küszködnek, 25 százalék az esélye annak, hogy felmenőik közül vala-

szakember számos konkrét tanácsot fogalmazott meg. Talán a legfontosabb, hogy vegyük komolyan az érzéseit, ne bagatellizáljuk el, amit érez, és biztosítsuk a támogató jelenlétünkről. Adjunk teret annak, hogy elmondja, mit érez, és fontos, hogy meg tudja nevezni az érzéseit, próbáljuk meg rávezetni, hogy amit érez, az nem egyenlő azzal, ami valójában történik. Fontos, hogy a rossz dolgokról is mesélhessen a gyerek, mert azáltal, hogy elmeséli, magán kívül helyezi és kezelhetővé teszi ezeket.

Segíthet, ha tudtára adjuk: megértjük, mit érez, mi magunk is éreztünk már hasonlóképpen. Hasznos, ha alkalomadtán elismerjük a gyereket előtt, hogy néha mi, felnőttek is félünk, vagy éppen megijedünk valamitől, mert ezáltal jó példát mutatunk neki, hogy vannak néha negatív érzéseink is egy-egy felmerülő helyzet kapcsán, de keressük a megoldást. Ajánlott ugyanakkor szerepjátszóval gyakorolni az egyes élethelyzeteket, ugyanis ezáltal a gyerek alternatívákkal gazdagodhat.

A napi rendszer, a keretek biztonságot adnak

Dr. Lazsádi Csilla hangsúlyozta, nagyon fontos, hogy a gyerek életében legyen egy napi rendszer, mert ez biztonságot ad neki. Ha valami változik, készítsük fel rá, hogy ma kissé másként alakul a napunk. A gyerekeknek ismernie kell a család döntéseit, de ezek meghozatalának a felelőssége kizárólag a szülőé. – Sok üzenet érkezik a médiából, hogy szabadon nevelj a gyereked, viszont a keretekre óriási szükség van. Ha mindenről neki kell döntene-

is előfordulhat, ellenben az is, hogy ha túlságosan engedékenyek vagyunk, az szorongást vált ki a gyerekekben, mert ha mindent szabad, akkor nem tudja, mihez tartsa magát.

A szakember szerint nem ajánlott a gyerekeknek túl sok opciót kínálni egy-egy adott helyzetben, illetve semmiképpen ne büntessük a szorongó magatartásáért. Ne tegyünk meg mindent helyette, mert szükség van arra, hogy érezze, ő is képes rá. Kerüljük azt is, hogy átverjük, mondván, pár perc múlva jövünk, és eltűnünk fél napra. Ugyanakkor a gyerek problémája ne legyen a család fő ügye, ne minden akörül forogjon, hogy szülők, nagyszülők próbálják elkerülni, hogy szorongani kezdjen a család szeme fénye.

A halál ne legyen tabutéma

A szülők nagy része tanácstalanul áll, amikor a családban haláleset következik be, ugyanis nem tudják, hogyan tállják a gyerekeknek, hogy a szeretett személy nincs többé, hogy mit, mennyit ajánlatos elmondani neki. Ennek kapcsán dr. Lazsádi Csilla igen hasznos tanáccsal látta el a szülőket: nagyon fontos tisztán és egyértelműen beszélni a gyerekekkel a halálról, nem szabad kódósítani, félrevezetni, például hogy az elhunyt személy elutazott. El kell mondani neki, hogy meghalt. – Minél kevesebb teret engedjünk annak, hogy a gyerek fantáziálgatni kezdjen. Hiszen ami a fejében van, az végtelenre növekedhet, valótlan dolgokat is hozzácsatolhat, és ez szorongást kelthet benne – indokolta álláspontját a szakember.

Illusztráció

Csökcent a magyarországi kórházakban a fertőzések száma

Összességében csökkent a kórházakban a fertőzések száma az elmúlt években, az intézmények biztonságosak, a javuló adatokat tekintve Magyarország az európai összehasonlításban is jól áll – mondta az országos tisztí főorvos az Országgyűlés népjóléti bizottságának ülésén. Szentes Tamás a testület előtt ismertette a különböző kórházi fertőzési adatokat. Emlékeztetett arra, hogy 2012-ben vezették be a tájékoztatási kötelezettséget; eszerint az egyes kórházak adatait előbb megyei, majd országos szinten összesítik.

A tisztí főorvos javulónak mondta a magyarországi helyzetet. Közölte, háromféle kórházi fertőzést vizsgálnak, ezek közül egyben romlott a helyzet: az úgynevezett multirezisztens, tehát az antibiotikumoknak vagy más gyógyszereknek ellenálló kórokozók által okozott fertőzések száma növekedett. Arra hívta fel a figyelmet, hogy ez a növekedés világtendencia, és hogy Magyarországon lassúbb a növekedés.

Ezzel összefüggésben arról beszélt, hogy a jövőben a legnagyobb kihívást és veszélyt éppen az

antibiotikummal szemben ellenálló baktériumok okozzák. Szavai szerint ebben segíthet a helyes antibiotikum-használat, amelyet igyekeznek meghonosítani a magyarországi egészségügyi ellátásban. Azt mondta, problémát jelent, hogy sokszor nem célzott antibiotikumot, hanem szélesebb spektrumút használnak.

Közölte, a másik két fertőzéstípusban a véráramfertőzéseknél (szepszis) és a clostridium difficile-ben (ami az antibiotikum-használattal összefüggő hasmenések leggyakoribb kórokozója) jelentős javulást tudtak elérni, utóbbiban 15 százalékot meghaladó a csökkenés.

Arról is beszélt, hogy a kórházi kézhigiéniés rendszer fejlesztésére komoly erőfeszítéseket tesznek, ezek között említette, hogy csak idén hat módszertani levelet adtak ki.

Ónodi-Szücs Zoltán egészségügyért felelős államtitkár arról beszélt, a kórházi fertőzésekkel könnyű az embereket riogatni, vagy azt politikai célokra felhasználni, de szeretné, ha inkább a veszélyekre való „reagálásra” kerülne a hangsúly.

Az államtitkár is a túlzott antibiotikum-használat veszélyére figyelmeztetett, utalva arra, hogy minél több antibiotikumot használnak, annál több rezisztens, ellenálló törzs alakul ki.

Képviselői kérdésekre válaszolva egyebek mellett azt mondta, a fertőzési adatok intézményi szintű bontására egyelőre nem érett meg a helyzet, de egyetértett abban, hogy erre később át kell majd térni. Az államtitkár azt hangoztatta, Magyarország európai viszonylatban is büszke lehet a kórházi fertőzéseket megfigyelő, tájékoztató rendszerére.

Új antibiotikum-terápia fejlesztésén dolgoznak szegedi kutatók

Új módszert fejlesztenek ki az egyre komolyabb veszélyt jelentő antibiotikum-rezisztencia ellen a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) és az akadémia Szegedi Biológiai Központjának (MTA SZBK) szakemberei egy közelmúltban indult kutatási programban, amely több mint 815 millió forintos uniós és magyarországi támogatásból valósul meg – tájékoztatta az SZTE közkapcsolati igazgatósága hétfőn az MTI-t.

Napjainkban egyre nagyobb problémát okoz, 2050-re pedig a vezető halálokok egyike lehet az antibiotikum-rezisztencia, vagyis hogy a bakteriális kórokozók egyre ellenállóbbak az antibiotikumokkal szemben. A problémát tovább súlyosbítja, hogy a baktériumok gyakran multirezisztensek, azaz több antibiotikummal szemben is ellenállóak.

Az SZTE és az MTA SZBK közös programjában a Pál Csaba, Papp Balázs és Kondorosi Éva által vezetett kutatócsoportok feladata, hogy a rezisztencia kialakulásának okait és útját behatóan tanulmányozzák és kialakítsanak olyan törzseket, amelyek rezisztensek az antibiotikumokra. Ezt követően megvizsgálják, hogy az antibiotikum-kombinációk milyen hatással vannak a rezisztenciára. Az így nyert adatokra támaszkodva Martinek Tamás, Fülöp Ferenc, Tóth Gábor és Földesi Imre kutatócsoportja ezzel párhuzamosan új antimikrobiális anyagokat állít elő, amelyek megpróbál-

ják „becsapni” a baktériumok védekezőrendszerét és kivédik a rezisztenciát.

A kutatók célja, hogy az eddigi hagyományos megközelítéssel szemben új módszert alkalmazzanak: a rezisztencia kialakulásának kontrollálását és kiküszöbölését a gyógyszerkutatás központi elemévé tegyék. A szegedi egyetem munkatársainak kutatási stratégiája a rendszerbiológia és a szintetikus kémia-biológia eszköztárán alapszik, amely módszertant alakít ki arra, hogy minőségileg is új hatóanyag-molekulákat tudjanak kifejleszteni. A kutatás eredményeképpen olyan kombinációs terápiákat dolgoznak ki a szegedi kutatók, amelyek több molekula egyidejű alkalmazásán alapulva a meglévő antibiotikumokat is újra hatékonyá tehetik.

A Martinek Tamás professzor, az SZTE GYTK Gyógyszeranalitikai Intézet vezetője által irányított programba nyolc új kutatót vonnak be. A projekt célja a tudományos utánpótlás nevelése is: várhatóan 27 fiatal kap lehetőséget, hogy a kutatási témához köthető értekezéssel fokozatot szerezzen – áll a közleményben.

POÉN 1.	IKERIT	EGYKEI XIV. SZ. ÉPÍTÉS (HENRY)	HASAD A TÓ JEGE	SZŰL AZ ÁLLAT	A SZA- BADBA	KELETI SZENTKÉP	ALÁ TAPADÓ GYIKFELE	GYÓZ	NÉMET NÉVELŐ	KELETI HORDAR NÉM. SZEM. NÉVMÁS	SKÁLA- HANG FEJFEDŐ	ANGOL TÖMEG- EGYSÉG	BALTI NÉP- TÖREDEK	ELŐTAG: ÚJ
ELEKTRON- VOLT (RÓV.)		BECEZETT ILONA SPORT- FOGADÁS					F.G.LORCA MŰVE GYÜMÖL- CSÓS					SZOBÁ (ANGOL) GLECCSER- VÖLGY		
IDEGEN FÉM					SÁRGÁS SZÍN BAJOR... (ERD. IRO)				ÁLOMBA RINGAT ALGÉRIA FŐVÁROSA				NÉVELŐ MENYAS- SZONY	
MIKSZÁTH FELESEGE ÁLLATI FEKHELY				HORGONY (NÉMET) ERKÖLCS				RIADÓ É-EURÓPÁ- BAN KÖLTŐ MADÁR					ANTE MERI- DIEM (RÓV.) ZENESZERZ. (FERENC)	
POÉN 2. M	ÁRU ELADÁSÁT LETILTJA	SVÁJCI ÍRÓ (CLAUDE) AZ OTTA- NIAK		A MANGÁN VEGYJELE ÖSSZÜTÉS (KÁRTYA)		FRANCIA ARANY ÓRÓMAI RÉZPÉNZ		ELEKI DÜLEDÉKES		TORINO FOLYÓJA SAVMARA- DÉKI		BECEZETT ERIKÁ AIR INDIA (RÓV.)		
ENNÉL LETEBBRE			ÓTÉVESEK ISKOLÁJA ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT			ANTIK HÁR- MASFOGAT BECEZETT ZSIGMOND				FELVIDÉKI FOLYÓ JAP. SZÁM- GÉPMÁRKA				
AUTÓVAL ELÜTŐ			SZLÁV NÉP KUKORICA- PÁLINKA			FINOM ÉT- OLAJ KORALL- ZÁTONY				IGE- VÉGZÖDÉS UGANDAI POLITIKUS			ÉSZAK (RÓV.) RAVASZDI	
VÖRÖS- MARTY RÓVID EPOSZA			PALÁST A KÁLCIUM VEGYJELE			IZRAELI POLITIKUS (JICHAK) ARATI				ÁLLÓVÍZ ...DEREK (SZÍN.NÓ)		CGS ENER- GIAEGYSÉG LÁM		
A PANASZ SZAVA			IDÉZ FR. FIZIKUS (JEAN- BAPTISTE)			REJTETT TÉNY HÁZBÉRLŐ				MEZOPOTÁ- MAI VÁROS V. VILÁGOS (NÉMET)				
HAMIS		ERDŐVIDÉKI VÁROS USA- TAGÁLLAM		NIGÉRIAI VÁROS MAJA ROM- VÁROS				FEKETE ÉGÉS- TERMÉK FR. NŐI MAGAZIN					KICSINYÍTÓ KÉPZŐ BÍRÓI PALÁST	
EBLAK			...PACINO (SZÍNÉSZ) BECEZETT RÓBERT		A TANTÁL VEGYJELE AFRIKAI ÁLLAM	RANGJELZŐ ELŐTAG AZ ARAMEJ- SOKVÁROSA		TOVA FORMA		IGEKÉPZŐ PORT... (EGYIPT. VÁROS)			KETTŐZVE AFRIKAI FADOB JELFOGÓ	
ANGOL DINASZTIA VOLT		RÓMAI KETTŐ RADIOAK- TÍV ELEM		ERKÖLCS- TAN MÉHLAGÁS		USA-FOCIS (ALEXI) ...DE FRANCE (FR. VIDÉK)				KÖZÉPEN BERAKI SZŐDZSÓ- KER			FÉLÉVI SZIGET (FRANCIA)	
HAZATÉRŐ... (KOSZTA J. FESTMÉ- NYE)				ANTIK LAKATLANI			KÖLTŐI A 10-ES LO- GARITMUS JELE					TÉVESEN JEGYEZ LATIN CSONT		
		CSONGOR SZOLGÁJA EGYESI			A FAUNA TAGJA AMPER (RÓV.)				SZIGETELT FÉLSZI					
NOBEL- DIJAS VEGYÉSZ (GYÓRGY)														L.N.J.

November 17-i rejtvényünk megfejtése: **Vigyázz, iskola! Ne gázold el a gyerekeket. Várd meg, amíg a tanárok jönnek.**

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312-436
 - 0265/250-120
 - 0265/263-351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed
 - járóbeteg-rendelő: - 0265/250-344
 - 0756-468-658
 - 0729-024-380
 - 0751-114-307
- Labor
 - e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia
 - Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
 - Lézerakupunktúra - 0722-885-851
 - Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0265/263-021
 - Prefektúra - 0265/266-801
 - RDS-RCS - 0365/400-401
 - 0365/400-404
 - Áramszolgáltató vállalat
 - vidék - 0800-801-929
 - 0265/269-667
 - Gázzolgáltató vállalat - 0265/200-928
 - 0800/800 928
 - Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
 - Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
 - Vasútállomás - 0265/236-284
 - Távolsági buszállomás - 0265/237-774
 - Vili Kft: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
 - Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119
 - 0744-282-710
 - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - koporsók, kellékek - 0265/263-865
 - koszorúk - 0745-606-215
 - és halotyszállítás - 0745-606-269
 - és halotyszállítás - 0745-609-830
 - Melinda temetkezés a római katolikus temető területén, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
 - 0265/262-907
 - Ásványvíz-választék (Belsőgului 21.) 8-20 óra - 0265/225-926
 - Thomas Hux sofőriskola - 0741235-239, - 0365/882-842
 - Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
- www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop turisztikai iroda - 0265/216-768
- 0265/269-900
- Bálint-Trans 9-17 ó. - 0745-611-999
- 0265/255-092
- Intertours - 0265/264-011
- Royal GTS - 0265/269-308
- 0731-898-989
- Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833, - 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842, - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal
szervezésében az őszi nagytakarítás 2016. november 7. és december 12. között zajlik.

A soron következő utcából a szemétszállítás programja:
November 28-án: meggyesfalvi negyedi erdőszél, Nagydísznód, Hunyadi, Resica, Cugir, Hegy, Dél, Kapa, Ősz, Március 8., Termés, Rakodó út
November 29-én: Dózsa György út – a vasútállomásig, Rebreanu, Laposnya, Fogarasi, Jilavei, Enyedi, Temes, Tordai, Lugas, Pajka Károly, Egység, Cukorgyár, Váltóór, Közlegelő, Rozmaring, Rakodó
December 2-án: Dózsa György út – a vasútállomástól, Kalapács, Radnóti, Ludasi, Bran, Cséplő, Muntean Ilie, Caraiman, Bogáti, Gyulafehérvári, Nyíres, Malomfalvi, Budai – parkoló, Budai, Béga
December 3-án: Kogălniceanu, Borsos Tamás, Avramescu, Pádes, Zefír, Hargita, Bolyai, Ștefan cel Mare, Márton Áron, Köteles S., Memorandum, Liszt Ferenc, Bíróság, Borzești, Kelemen, Vulkány, Papiu
 Az ingatlantulajdonosok, tulajdonosi társulások kötelesek időben kitarítani a háztáji gazdaságokat, udvarokat, a tömbházak körüli területet és a zöldövezetet. A hulladékot a járdaszélre, a szállítójárművekkel könnyen megközelíthető helyre kell kitenni egy nappal a meghirdetett időpont előtt. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal felkéri azokat, akik most metszik a fákat, hogy az ágakat külön csomóba rakják, másként nem viszik el a helyszínről. A szeméttel a meghirdetett napon szállítják el a polgármesteri hivatal illetékesei. A program az időjárás függvényében módosulhat.

A bel- és külkapcsolati osztály

NUMAI
DIN INGREDIENTE NATURALE

Timko
URITARIA - LUKREG
TERMEZETES ALAPANYAGOKBÓL

CSAK
TERMEZETES ALAPANYAGOKBÓL

Hagyományos receptek természetes alapanyagokból!
 Jó étvágyat!

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

radio.kptv.ro

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN, Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

KIVÉTELES AJÁNLAT

INGYENES CNC-KEZELŐI KÉPZÉS

MUNKAHELYKÍNÁLATTAL, AZONNALI KEZDÉssel

ÉRDEKLÖDNI:
tel.: 0265.25.11.18 | email: contact@ucstgm.ro

GUTENBERG KÖNYVESBOLT
KIEMELT AJÁNLATA

BAJZÁTH MÁRIA
ÍGY MEGYEK AZ ISKOLÁBA
Népmesekincstár 3.

Kiadó: Kolibri Gyerekkiadó
245 oldal, cérnafűzött keménytyűtlás

A világ népmeséit egy-egy tematika, illetve korcsoport mentén közreadó *Népmesekincstár-sorozat* legújabb darabjának középpontjában az iskola-kezdés áll. Az *Így megyek az iskolába* című kötet a 6–8 éves korosztály gondolkodásához illeszkedő mesegyűjtemény.

Novemberi könyvbarát-kezdmény a Gutenberg Könyvesboltokban: 10%-os kedvezménnyel kínáljuk a Lábri, Kolibri, Helikon, Park, Jelenkor kiadók több mint 1000 kötetét, valamint a diafilmeket!

Gutenberg Könyvesboltok
10–25%-os kedvezménnyel ajánljuk a Gutenberg Kiadó és a Pallas-Akadémia Könyvkiadó könyveit.

Nyitvatartás: hétköznap 8⁰⁰–20⁰⁰, szombaton 9⁰⁰–15⁰⁰.

Csaladereda: Petőfi utca 4. sz., tel.: 0266–316 798 | gutenbergkonyvesboltcsaladereda
 Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0266–214523 | gutenbergkonyvesboltsekelyudvarhely
 Marosvásárhely: Rózsa tér 57. sz., tel.: 0265–250491 | gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

NÉPÚJSÁG KOSÁR
november

2+1

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtene 10 darabot a 2016 novemberében hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népújság-kosár havi sorsolásán. **ADJON ESÉLYT A SZERENCSENEK!**

A következő hónap 20-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitöltött 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre: Red. Népújság, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr. 9.

A borítékra kérnénk ráírni: NÉPÚJSÁG-KOSÁR

A nyilvános sorsolásra 2016. december 21-én, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Gábor – Horca utca 6. szám).

OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!
Beküldési határidő: 2016. december 20.

A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HUSEGTOBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

NEV: _____ 9.

LAKCÍM: _____

TELEFONSZÁM: _____

november NÉPÚJSÁG KOSÁR

Tárgu Mureș 88,12 | Sovata 102,12
 Marosvásárhely 88,12 | Szovata 102,12

r . a . d . i . o

gata

Reghin 94,21 | Sighișoara 104,32
 Szászrégen 94,21 | Begeșvár 104,32

